

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **İçişleri Bakanı Mustafa ÇİFTÇİ** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **23.07.2026**

Perihan KOCA
Mersin Milletvekili

Mersin'in Yenişehir ilçesinde Halkevleri üyelerinin NATO'yu protesto etmek amacıyla gerçekleştirmek istedikleri basın açıklaması ve pankart açma eylemi, kolluk kuvvetlerinin müdahalesiyle engellenmiş, eylem alanı henüz herhangi bir fiili durum oluşmadan polis tarafından abluka altına alınarak, dört kişi gözaltına alınmıştır. Gözaltına alınan kişilerden ikisi tutuklanırken, ikisi adli kontrol şartıyla serbest bırakılmıştır.

Ancak gözaltına alınan Enes Deniz Pazar'ın gözaltında işkence ve kötü muameleye maruz kaldığı yönünde ciddi iddialar bulunmaktadır. Mersin Barosu tarafından kamuoyuna yapılan açıklamada ters kelepçe, orantısız güç kullanımı, fiziksel şiddet ve işkence iddiaları nedeniyle gerekli hukuki girişimlerin başlatıldığı duyurulmuştur.

İşkence ve kötü muamele yasağı, Anayasa'nın 17'nci maddesi, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 3'üncü maddesi ve Birleşmiş Milletler İşkenceye Karşı Sözleşmesi ile mutlak biçimde güvence altına alınmasına rağmen kolluk güçlerinin yasal herhangi bir dayanağı olmaksızın gözaltı süreci ve sonrasında orantısız güç kullandığı Mersin Barosu'nun yaptığı açıklamadan da anlaşılmaktadır.

Devletin yükümlülüğü yalnızca işkenceyi önlemek değil, bu yöndeki her iddiayı gecikmeksizin, bağımsız, tarafsız ve etkili biçimde soruşturmadır.

Toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkını kullanan yurttaşlar hakkında sistematik biçimde gözaltı, tutuklama ve ceza soruşturmalarına başvurulması, temel hak ve özgürlüklerin kullanımını engelleyen bir araca dönüşmektedir.

Özellikle toplantı ve gösterilere yönelik kolluk müdahalelerinde işkence, kötü muamele, ters kelepçe ve orantısız güç kullanımına ilişkin iddiaların giderek artması, buna karşın bu iddiaların büyük bölümünün etkili biçimde soruşturulmaması, cezasızlık algısını güçlendirmekte işkenceyi meşrulaştırmaktadır.

Protesto nedeniyle gözaltına alınan yurttaşların işkence ve kötü muamele iddialarıyla gündeme gelmesi, yalnızca bireysel hak ihlali değil, insan onurunu hedef alan, hukuk devleti ilkesini ve yargıya duyulan güveni de zedeleyen ağır bir insan hakkı ihlalidir.

Bu bağlamda;

1-Mersin'de NATO protestosu sonrasında gözaltına alınan Enes Deniz Pazar'ın gözaltında işkence ve kötü muameleye maruz kaldığı yönündeki iddialar hakkında bakanlığınızca başlatılmış mıdır?

2-Mersin Barosu tarafından kamuoyuna açıklanan işkence ve kötü muamele iddiaları Bakanlığınız tarafından takip edilmekte midir? Bu açıklama üzerine herhangi bir işlem başlatılmış mıdır?

3-Gözaltı işlemlerine katılan kolluk görevlileri hakkında adli veya idari soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatılmamış ise gerekçesi nedir?

4- Enes Deniz Pazar'ın gözaltına alındığı andan itibaren emniyet binası, nezarethane, koridorlar ve nakil araçlarına ilişkin kamera kayıtları muhafaza altına alınmış mıdır? Bu kayıtların silinmesini veya değiştirilmesini önlemek amacıyla herhangi bir koruma tedbiri uygulanmış mıdır?

5-Anayasa'nın 34'üncü maddesi ile Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 11'inci maddesi uyarınca güvence altına alınan barışçıl toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkı, hukuki güvencelere rağmen fiilen kullanılamaz hale getirilmektedir. Bakanlığınız bu hakkın engellenmesine dair herhangi bir karar almış mıdır?